

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Infrățire cehă-maghiară.

Sibiu, 5 Septembrie n.

E mult discutată chestia încercării unei apropieri între Maghiari și Cehi, încercarea legării unei înfrățiri, unei alianțe politice, în scopul bineînțeles al slăbirii și al învingerii elementului german din cealaltă parte a monarhiei. Se știe pozitiv, că în scopul acesta a călătorit în una din zilele trecute deputatul maghiar Kovács la Praga, și deputatul ceh Klofač la Budapesta, însă cu toate încercările făcute, ziarele așa ne spun, că scopul nu s'a ajuns, înfrățirea nu a fost legată.

Știe toată lumea, că poporul maghiar stă singur în Europa, fără amici, fără rudenii. În cas de primejdie e greu să ști, că cine îi va sări întru ajutor, și dacă peste tot îl va apăra cineva? E lucru de sine înțeles deci, dacă ceice se cred conducători ai destinului acestui popor caută să câștige prietenia, când a unuia, când a altuia dintre popoarele dela cari pot să spereze sprijin întru atingerea scopurilor urmărite. E natural prin urmare că se caută apropiere de Croați, și se caută apropiere de Cehi, dorindu-se din parte maghiară o înfrățire sinceră a acestor popoare.

Vorba e însă, că pot să le fie Cehii, și pot să le fie Croații de folos Maghiarilor, și pot să le dea mână de ajutor întru atingerea scopurilor pe cari le urmăresc?

Convingerea noastră este, că — nu. Pentru că politica maghiară care e? Fiecare Maghiar, fie el kossuthist, autonomist, liberal, socialist, sau de orice colorit politic, în internul său nu are decât o singură dorință și un singur scop spre care țânțește, — firește pe diferite căi, cari însă la acelaș rezultat au să ducă: *independența țării*, desfacerea de către Austria. Ce alta ar fi aceasta însă decât slăbirea Austriei, și Cehii cu greu se vor putea decide să contribuie la decimarea statului, care e și al lor. Iar despre Croați se știe foarte bine, că ei independența Ungariei așa o înțeleg, firește, în internul lor, ca paralel cu o Ungarie independentă să se nască și o Croație cu totul independentă de Ungaria, și încă o Croație mare, întregită cu Dalmatia și cu Bosnia-Herțegovina! Le convine așa ceva Maghiarilor?

De ce folos ar putea deci să le fie Maghiarilor o înfrățire cu Cehii și cu Croații, într'adevăr nu putem să știm. Ce știm însă e aceea, că Maghiarii n'ar trebui să caute aliați și frați în afară de hotarale țării, ci înăuntrul țării. Frații și aliații lor cei naturali suntem noi, ceilalți locuitori ai patriei comune, cari frați și aliați le-am fost și în trecut, totdeauna, în cursul celor zece veacuri și mai bine, de când împreună ne aflăm pe acest pământ.

Mulțamească Maghiarii, ca posesori ai puterii de stat, naționalitățile celelalte din patrie, deele aceea ce după lege și după drept le compete, și n'au lipsă de alt ajutor

străin, pentru că atunci cu trup cu suflet vom fi toți pentru atingerea scopului urmărit de Maghiari, pentru *independența țării*, și împreună cu ei vom lupta pentru câștigarea ei. Câtă vreme însă politica maghiară nu se mulțamește numai cu plutirea spre independența țării, ci urmărește și un alt scop: *maghiarizarea* celorlalte popoare existente în patria aceasta, — o însuflețire din partea acestora pentru idealul maghiar nu e de așteptat. Și fiindcă nu țara întreagă luptă pentru atingerea scopului urmărit de Maghiari, nu e de așteptat în curând nici independența țării, desfacerea ei de către Austria. Greșala și păcatul politicii maghiare e, că nu vrea să înțeleagă lucrul acesta.

Adunare de învățători în Pecica.

— Raport special. —

— 30 August n.

„Reuniunea învățătorilor români dela școlile populare confesionale ort. române din protopopiatele aradane I—VII” și-a ținut adunarea generală în frunțașă comună Pecica, comit. Arad, în zilele Miercuri și Joi 29 și 30 August în 1906.

Zile de sărbătoare au fost acestea pentru noi, când una dintre reuniunile cari poartă în vedere înaintarea învățătorilor în cele materiale cât și în cele intelectuale și prin aceasta și a neamului românesc, reuniune, care și-a scris cu litere de aur pe stindardul său cuvintele „știință și progres”, își ține a XVI adunare generală. Drept aceea grăbit-au membrii ei de aproape și de departe, precum și toți sprijinitorii și binevoitorii culturii românești a se bucura de roadele și binefacerile ce le împarte fiecăruia, — luând parte la această adunare, care a decurs după cum urmează.

Primirea.

În gara din Arad încă Marți ne-am dat întâlnire partea cea mai mare a membrilor. De aici cu trenul de 4 ore p. m. plecarăm spre Pecica. Bucuria revederii se putea citi pe fețele tuturor pionierilor culturii române aici adunați, pe cari numai bubuitul treascurilor i-au deșteptat din conversația animată, în care intrașeră....

Suntem la Pecica! Treascurile nu mai încetau ași împlini datoria, semn că suntem bine primiți. Pecicanii n'au întreținut a veni cu mic cu mare în calea noastră la gară, unde s'a făcut solemnă primire biroului și comitetului precum și tuturor membrilor. După o alocuțiune de bine-ventare, la care răspunde harnicul viceprezident al Reuniunii Iosif Moldovan, urcăm trăsurile, pe cari comitetul aranjator a binevoit a ni le pune la dispoziție. Mândrii călăreți în pitoresc costum național făceau garda nesfârșitului convoi.

Ajunși la școală, suntem încușurați pe la casele bravilor pecicani, a căror ospitalitate ne-a pus pe toți în respect, rămânând apoi a ne vedea la

Seara de cunoștință.

Pe la orele 9 seara grăbește mulțimea spre hotelul „Heller”. Aici vastele încăperi de astădată s'au dovedit insuficiente, pentru a cuprinde întreg publicul adunat. Orchestra comandată din Arad ne-a înveselit cu frumoasele noastre arii, iar tineretul nu s'a putut reține să nu se arunce în horă. A fost o seară de cunoș-

tință din cele mai plăcute și mai cordiale de pe la adunările noastre. Pe la orele 12 mulțimea începe a se răi.

Serviciul divin.

Așa e firea Românului, că la orice întreprindere cere ajutorul lui Dumnezeu. Nu putea face altcum nici dascălimea noastră. Drept aceea grăbit-am Mercuri de dimineață spre sionul Domnului, unde ne chemă și duiosul sunet al clopotelor. Aici s'a celebrat sfânta liturgie împreună cu chemarea Duhului Sfânt, prin P. O. dni preoți Dr. Dimitrie Barbu (Pecica), Simeon Cornea (Bătania) și Savu Tămășdan (Pecica).

Deschiderea adunării.

După oficierea serviciului divin simpaticele viceprezident al Reuniunii Dl Iosif Moldovan deschide adunarea generală cu o vorbire plină de povește și învățături. Salută apoi pe P. O. domni Vasile Beleş protopop (Arad) ca delegat al P. S. Sale D. Episcop Ioan I. Pap și Ven. Conzistor, pe Dl Florian Momac notar comunal, delegatul inspectorului regesc, precum și pe ceilalți oaspeți, cari au binvoit a onora Reuniunea prin prezența lor.

Dl Ioan Vancu inv. în Arad propune, iar adunarea generală primește, ca instructivul discurs al Dlui viceprezident să se publice în întregime.

Se dă cetire telegramelor sosite, dela P. C. Sa Augustin Hamza (H. Bodrog) Iuliu Vuia inv. (B. Comloș) etc. etc. Se trimite o telegramă de adheziune bunului nostru Arhieru Ioan I. Papp.

După constatarea prezențelor, Dl Nicolau Cristea inv. (Mândruloc) își cetește dizertația despre „Ioan Amos Comenius”, care e primită cu aplauze din partea adunării.

Se purcede la prezentarea rapoartelor și esmiterea comisiilor cenzurătoare.

Urmează cetirea dizertației „Alcoolismul” de Gheorghe Petrașcu, inv. (Apateu). Interesanta dizertație este ascultată cu mare atențiune, iar autorul este răsplătit cu urale.

Ședința se ridică.

Banchetul.

Din sfânta biserică, unde s'a ținut ședința primă ne-am îndreptat spre hotelul „Heller” unde s'a servit banchet. La friptură dl Iosif Moldovan deschide șirul toastelor, ridicând pocul pentru M. Sa Monarhul. Dl Dumitru Popovici, neobositul prim-secretar al Reuniunii pentru P. S. Sa episcopul. Dl Sever Secula pentru popor. Dl P. Dirlea pentru dame. S'a mai tostat pentru autoritățile bisericești și civile etc. etc.

Ședința a doua.

Îndată după deschiderea ședinței se dă cetire telegramelor sosite dela P. S. Sa dl episcop Ioan I. Papp, în care înaltul prelat își exprimă dorința, ca Reuniunea și aici să secere cel mai deplin succes și prin care acesteia i-se împărtășește binecuvântarea arhierască. Telegrama a fost primită cu vii ovații din partea celor prezenți.

Dl Nicolae Harduț își cetește prelegerea practică din aritmetică „Numărul 12”. Tot în această ședință s'au citit disertațiile interesante: „Școala practică”, de domnul Iosif Stanca (Roșia), „In tot binele este și ceva rău”, de dl Iuliu Groșorean (Galșa) comunicat din călătoria de studiu întreprinsă de dsa în România, cu ocazia examenelor finale din anul școlar expirat. „Rolul învățătorului afară de școală”, dizertație de dnul Dimitrie Boar (Nadab).

„Cunoașterea individualității elevului”, dizertație de Ioan Roșu (Buteni).

Toate dizertațiile au fost ascultate cu viu interes. La discuția asupra lor au luat parte mai mulți membrii, făcând schimb de păreri, în frățească și bună înțelegere.

Concertul.

Seara la orele 9 am avut fericirea a participa la concertul dat în favoarea Reuniunii de tinerimea din Pecica, sub conducerea tinărilor inv. Stefan Ștefu.

Punctele din program au fost bine alese. Drept aceea publicul a și răsplătit cu prelungite aplauze ostenelele iubitelui tineret, care s'a năzuit a ne face să petrecem o seară din cele mai plăcute. Mai surprinși am fost de dexteritatea tinărilor N. Ovariu, care a cântat cu multă precizie la cimbăla. Multe bucăți au trebuit bisate. Laudă vouă bravi tineri! După concert urmează jocurile naționale „Călușorul” și „Bătuta”, jucate de tineretul din Pecica în costume naționale. Truda lor a fost rebonificată cu vie plăcere și frenetice aplauze. În fine începe dansul, care purcede cu toată vehemența posibilă. Frumoasele românețe zburau ca niște zâne alături de svelții tineri. Animația era la culme.... Dar iată că e ziuă! Ne depărtăm.

Ședința a treia.

Inceputul la 8 ore a. m. Se cetește dizertația „Cauze cari oprimă chemarea învățătorului”, de I. Borlea (Cuied). Autorului i-să exprimă mulțămirea.

Conform programei urmează referatele comisiunilor cenzurătoare. Acestea, după ce aprobă activitatea biroului și comitetului central, cărora le exprimă mulțămirea pentru neobosită activitate, propun mai multe reforme salutare pentru înaintarea Reuniunii.

Se purcede la executarea p. 14 din program „Votarea premiului de 50 cor. dat de un anonim dizertației ce a făcut mai bun efect asupra auditorilor”. Conform dorinței stim. domn anonim, se începe votare secretă, care a decurs în ordine perfectă. După numărarea ședulelor se constată, că majoritatea voturilor a întrunit-o dl Ioan Roșu cu dizertația „Cunoașterea individualității elevului”. Intre strigăte de „să trăiască”, dsa i-se predă premiul de 50 cor, dsa mulțamește adunării pentru distingere și roagă totodată biroul central să împărtășească mulțămirea sa stimatului domn anonim; iar eu — zice — deși dascăl sărac, abdic de această sumă în favoarea iubitei noastre Reuniuni! La această declarație a dnului Roșu din sute de piepturi izbucniră strigătele de ovații, cari nu mai voiau să încete.

Urmează a să defige locul proximei adunări, care să decida a se ține pe viitor în Arad.

Se începe restaurarea biroului și comitetului pentru noul perioadă de 3 ani. Dl Iosif Moldovan, viceprezid., după o scurtă cuvântare prezintă dimisia întregului birou, precum și a comitetului, a căror mandat a încetat, cari retrăgându-se se aclamă prezident ad hoc p. o. domn Vasile Beleş, protop. pentru a conduce alegerea. Se alege o comisie candidatoare, care după consfătuire propune a se alege: prezident: Iosif Moldovan, inv.-dirig. (Arad); viceprezident: Protasie Givulescu (Soborșin), secretar I.: Dumitru Popovici, inv.-dirig. (Cuvin); secretar II.: G. Popovici (Bătania), casar: Iuliu Groșorean (Galșa), iar în comitetul central, pe lângă prezi-

denții despărțimintelor: Ioan Roșu (București), Nicolae Cristea (Măndruloș), Stefan Roja (Pecica) etc.

Adunarea prin aclamație într'un e-lan de însuflețire îi alege pe propuși, iar la propunerea comisiei se alege de primul membru de onoare încărâșatul în muncă cinstită și dascăl al dascălilor dl Teodor Ceantea, fost profesor și urzitorul acestei falnice Reuniuni, acela, pe care vitrega soarte prea de timpuriu și încă viu l-a luat din fruntea Reuniunii, pe care dela nașterea ei a condus-o cu destoinicie uimitoare spre progres.

Aleșii mulțămesc pentru încredere.

Se alege apoi o comisie pentru autentificarea proceselor verbale, după care se ridică noul prezident dl Iosif Moldovan, acest destoinic dascăl, care cu multă bărbăție conduce de un timp destinele Reuniunii și mulțamește Pecicanilor pentru neașteptata primire și ospitalitate de care am fost împărtașiți. Strigăte de „să trăiască” acoper cuvintele dlui prezident la adresa fraților din Pecica, cari în faptă au arătat, că comuna lor este fruntașă între cele fruntașe.

Astfel ne-am despărțit ducând în sufletele noastre cele mai dulci impresii și șoptind fiecare: „Brav popor, buni conducători...”

Îmbrățișarea meseriilor și a negotului.

Conferință ținută la 14/29 Iuliu a. c. în adunarea desp. X. Brad, ținută în Halmagiu. (Fine)

4. Despărțimintele vor lua dispoziții ca în centrul despărțământului să se înființeze reuniuni pentru spriginirea învățăcelilor și a măestrilor. Să luăm exemplu: reuniunile de meseriași din Sibiu, Cluj, Brașov, Blaj, Săliște și alte multe.

5. Despărțimintele Ass. să se pună în legătură cu băncile noastre, cari până azi nu au dat nici o atențiune măestrilor noștri, și respective reuniunilor înființate. Să luăm exemplu dela Sași. „Sparcassa” din Sibiu, dă feliuri și feliuri de împrumuturi meseriașilor, sub cele mai ușoare condițiuni, ba în unele cazuri nici nu mai reclamă împrumuturile date, ci pretinde numai ca maestrul împrumutat să facă anumite depuneri la bancă tot în favorul său. În fiecare an băncile noastre ar putea destina ceva din venitele lor — în favorul meseriașilor ori reuniunilor de meseriași.

6. Un alt factor însemnat pentru promovarea măestrilor și negotului la români trebuie să fie preotul. Acesta prin predicile sale, prin legătura ce are cu fiecare familie trebuie să lucreze direct pentru îmbrățișarea lor. — Să nu uite nici un preot sfântul nume ce i-se dă de „părinte sufletească” al poporului. Iar părinte sufletească nu poate fi altul decât acela, care se îngrijește ca dintre poporeni săi, cât mai mulți să îmbrățișeze comerțul și măestriile.

7. Un rol principal poate avea și trebuie să aibă pe viitor învățătorul dela sate întru lăptirea măestrilor între țărani. Sub mână lui sunt pruncii țărânului dela 6—12 ani, eventual până la 15 ani. În decursul anului, și cu finea examenelor învățătorul și-ar putea compune o listă despre pruncii ce ar fi de aplicat la negoț și la măestrii și apoi în bună înțelegere cu preotul să întrevină la părinți, să-i lumineze, iar despre rezultat să facă arătare la cei din fruntea despărțământelor. Astfel s'ar produce un interes mai viu în sânul poporului.

Și acum să venim la factorul din urmă, care-i chemat a da avânt silințelor pusă fie de preot, învățător, de despărțăminte — ori reuniuni, se venim la înșasi societatea noastră românească, la toți, cari au trebuința de împlinit dela comercianți și măestri.

8. Societatea română — începând dela opincă până la cel mai înalt dignitar bisericesc, are sfânta datorință a sprigini în locul I pe măestrii și comercianții români, și numai în locul II-lea a se adresa la străini.

Pentru se băgăm bunul nostru câștigat cu multă sudoare în punga străinului, cu care de multeori nici nu ne putem înțelege, și care poate numai pășind afară peste pragul ușii, ne mai și înzultă. Cu cât vom sprigini mai mult pe măestrii, și comercianții noștri, cu atât și ei vor putea să ne dea lucrul mai bun, mai ieftin și la timp. Departe dela noi cugetul de a boicota pe străini, trebuie să facem și noi, ce fac și alte popoare! Cum își ajută societatea străină clasa ei de mijloc? Câți dintre străini se adresează la măestri și comercianții noștri? Foarte puțini. Se facem și noi, numai ceea ce fac străinii, și nimic mai mult.

Căutați și vedeți prin prăvăliile jidane câți învățăceli, și câte calfe surăine puteți vedea? Nici unul. Astfel au monopolizat jidovii comerțul. Cercetați numai în câte sate românești, jidanii cu bolțile române duc un trai liniștit. Au nu s'ar putea ca în locul acestor bolțițe, ori vizavi de ele să înflorească bolțițe românești?! Să voim numai și vom putea.

E timpul suprem să recunoaștem câtă putere de viață dă unei națiuni — clasa de mijloc. Și chiar de aceea îmbrățișarea și răspândirea clasei de mijloc să și-o pună la inimă fiecare român. Frumoase exemple, bărbați mari ne arată, ce trebuie să facem. Marele „Andronic” s'a testat întreaga avere sa de zeci de mii pentru meseriași. Un „Nicolae Cristea” fost asesor conz., a lucrat o viață întreagă pentru ridicarea meseriașului român — în centrul Săsimii. „Un Tordășan” tot în Sibiu — zi și noaptea neîncetat, de ani de zile, lucră tot pentru ridicarea meseriașului român. Și câți bărbați vrednici în alte centre românești, nu și-au pus de diviză: ridicarea clasei românești de mijloc.

Ba în timpul mai proaspăt marele nostru metropolit „Ioan” primește cu drag a fi patronul reuniunii sodalilor români din Sibiu, și prin aceasta cu tonul de adevărat părinte ne zice tuturor: „Să ne ridicăm și să ne prețuim clasa de mijloc”. Ios deci cu ori ce prejudeții!!

Brad, în August 1906.

Ioan German
catechet inv.

Copiii și birturile.

Un inspector de școli M. Maison a publicat deunăzi experiențe foarte triste făcute în comunele rurale din Ungaria. Arată pericolul cel mare ce și-a sămănat grăunțele veninos în sinul poporului: alcoolismul. Cu groază și cutremur a observat roadele acestui grăunte, care a început să încolțească în pământul cel mai fraged, cel mai curat, merit să dea regenerare neamurilor din această țeară: în tinerețe.

S'a încuibat alcoolismul și în tinerețe. Aproape nu există comună în care să nu se fi „ridicat” și copiii la acea „matritate” de a putea cerceta crâșmele. Copiii fragezi, umezi încă după urechi, abia de 10—15 ani stau în rând cu bătrânii la masa mîroșitoare a spirt din puticile jidanilor, se simt mândri, se simt ființe mai superioare, se simt „oameni”, când pot să-și tragă pălăria pe o ureche și cu țigara în gură, cu graiu poruncitor, să ceară jidanului rânjitor cel dintâi „deț”. Și câtă putere de om, câtă încredere în vrednicia sa nu simte fiecare atunci, când în fața bătrânilor sau a părinților poate face acte de „vitejie” bețivă. Prin astfel de acte își câștigă dreptul de a intra în ceata flăcăilor. Alcoolul înlocuiește astăzi lovitură de cavalier a evului mediu. Iar părinții se simt fericiți, ochii le străluce de bucurie, când își văd copiii porniți pe această cale a „distingerii” în vrednicie din bună vreme. Nici unui nu se cugetă însă la grozava primejdie ce-i amenință, că în picăturile acele de bucurie de o clipă două zace otrăvă, care le duce neamul la prăpastia peririi.

Se vede, că lumina veacului acestuia a adus cu sine și această nouă școală. Căci ce sunt birturile? Școala imoralității, școala ruinei trupesti și sufletești.

În această școală învață copiii abecedarul murdăriei sufletești. Această școală le arată în colori vii pornirile pătimase, isbucnirile animalice ale flăcăilor, sbeguirile fetelor, curtenirile grosolane, iar consumația alcoolului le amețește capul și în acest delir fantastic le sună ca o muzică plăcută la urechi înjurăturile „grave”, frazele gâdilitoare, cântecele pornografe și glumele cu înțelesuri ascunse.

Iar copilul învață cartea aceasta foarte ușor. În timp scurt de tot el iese desăvârșit din această școală. La a doua-treia ocazie îl auzi și pe el înjurând și înfrățindu-se cu pornirile învățate. Un astfel de copil în conștiința „demității” sale de „om” își trage pălăria pe o ureche, salutul îi este rece și însoțit de priviri obraznice, nu mai cinstește pe nime în sat, căci el este domnul cel mai mare, iubirea de părinți și frați se prefăce în pulbere și fum și de pe fața copilului sau a copilei acesteia pierie smălțul gingășiei și al nevinoșăției.

Nu-i mirare deci, că de cele mai multeori învățătorul în școala de repetiție cu copii și copile de 14—15 ani, dacă peste tot aceștia o mai cercetează, stă în față cu mame. Pornirile animalice sub influința alcoolului fac din om animal în vârstă cea mai candidă. Această vină tragică face apoi catastrofa neînălțurabilă, care duce familii întregi și pe încetul întreg poporul la ruină totală.

Iar dacă aruncăm o privire asupra poporului nostru românesc cu groază trebuie să constatăm, că Românul cercetează această școală a satanei într-o măsură mai mare ca poate toate celelalte neamuri din această țeară. Sunt comune, ba ținuturi întregi unde în zile de sărbători și Dumineci pelegrinează familia întreagă la birt, unde părinții înșiși inferbântați de acool silesc pe copiii fragezi mici de 6—7 ani să „guste” din liboveala otrăvitoare. Faptul acesta e un rău care amenință cu zdruncinare neamul întreg.

Și oare unde este de a se căuta pricina acestui rău fără păreche? S'a tot bătut toaca și doba de zeci de ani îndeo sebi preoților să predice și să predice ca să stărpească patima beției. E adevărat, că o parte mică a preoților o face aceasta, cea mai mare însă nici barem această datorie a cuvântării nu și-o împlinește cu ani de zile.

Dar în stavilirea și sugrumarea acestui rău singur cuvântul preoțimii rostit de mai multeori cu simplu fariseism nu poate face nici măcar un pas spre bine. Când statul desleagă frânele graniței alcoolismului și dă mână liberă desfrâului satanei, care atacă partea cea mai gingașă a organismului societății omenesti: copiii, atunci zadarnic este cuvântul cel neprihănit. Apa trece pietrele rămân.

Înzadar vin aproape an de an dela ministru ordine fără vlagă, cari apelează la comitate, la municipii etc. ca să creeze societăți și alte așezăminte pentru combaterea beției. Zadarnic aproabă statute peste statute, căci patima e mai mare decât paragraful cel impus de bunăvoie. Doar e clasic cazul dela congresul antialcoolistilor ținut în Pesta mai anul trecut, unde s'au consumat câteva sute de sticle de șampanie și vin și zeci de butoaie cu bere.

În punctul acesta numai o singură cale există. Zădărnicierea ordinelor miniștriale de zeci de ani e evidentă peste măsură. Cuiul trebuie deci lovit în cap. Până ce statul nu va reguła posibilitatea consumației de alcool tăind poporului puțința de a-l consuma în zilele libere până atunci decadința își va urma calea primejdiei.

Statul pe calea legiuirii, nu a ordinilor, să pună zăvor pe vânzarea alcoolului în acele zile, când poporul vrând nevrând să pripășește la adăpostul sticlelor de beaură, prin restricțiuni impuse birturilor să silească poporul ca să se mărșinească numai la strictul necesar. E drept, că din aceasta ar rezulta o pagubă mărișoară în bilanțul venitelor statului, în schimb însă statul ar câștiga generații sănătoase, brațe vânoase și suflete curate

și neprihănite, cari de sigur ar face ca celelalte rubrici din bilanț să se ridice conziderabil și atunci țeara ar fi într'adevăr bogată, iar popoarele ei mulțamite și fericite. (s)

„Asociațiunea”.

Convocare.

Adunarea generală cercuală a despărțământului Făgăraș al „Asociațiunii” se convoacă din nou pe 11 Septemvrie st. n. 1906 în comuna „Streja Cârțișoara” cu următorul

Program:

1. Serviciu divin la 8 ore a. m. și deschiderea ședinței la 10 ore.
2. Raportul comitetului, raportul casarului și prezentarea budgetului.
3. Alegerea comisiilor pentru cenzurarea acestor rapoarte, și pentru înscrierea de membri și încasarea taxelor.
4. Eventuale dizertații sau prelegeri, cari trebuiesc însinuate cu 48 ore înaintea directorului despărțământului.
5. Raportul comisiunilor.
6. Alegerea delegaților pentru adunarea generală.
7. Eventuale propuneri și închiderea ședinței.

I. Macavei m. p.
director.

Dr. I. Șenchea m. p.
secretar.

ECONOMIE.

Mașină de clocit ouă.

— Un bun izvor de venit pentru popor. —

Când avicultura de un timp încoace începe a progresă pe toate liniile, nu pot să nu atrag atențiunea poporului nostru român și mai ales a conducătorilor săi asupra unei mașini practice de clocit ouă, care prin bunețea ei, și-a câștigat un bun renume.

Această mașină e inventată de un mașinist bulgar, aplicat de prezent la mașinile de economie ale unui proprietar mare de pământ în Bănăryes.

E o construcție foarte bună, simplă și ieftină. Are formă patruunghiulară, cu părăți dubli de lemn, între cari e înțărît un rezervoar de zinc, care se umple cu apă prin o gaură mai mare ce se află în partea de asupra și se deșeartă prin o altă gaură mai mică, ce se află la o parte a rezervoarului de jos. De desubtul rezervoarului la cele două capete sunt două saltare, în cari se așează ouăle, în rând unul lângă altul. Ouăle se clocesc regulat în 21 de zile prin căldura moderată a apei, ce le vine străcurată prin o sătă de sârmă, din sus dela rezervoar. În fiecare saltar încap 150 de ouă, cari în toată ziua vor fi întoarse odată prin o pânză ce se află întinsă sub ele. Părății mașinei fiind groși și astfel calzi, din jos în dreptul camerei ouălor sunt provăzuți de ambele laturi cu câte 10 găurele pentru aerizare, cari se pot închide și deschide. Acestor găurele, cu multă istețime acomodate, se poate mulțami succesul acestor mașini. Tot la cele două capete pe unde se bagă și se scot saltarele, se află din afară două uși, iar din lăuntru două ferești de sticlă, prin cari se poate vedea în continuu gradul căldurei, ce-l arată un termometru așezat de asupra ouălor.

Aceste mașini sunt construite în două forme. Una e mare și are două saltare, cealaltă mai mică și are un saltar. Pregătirea celei cu două saltare costă 120 cor., iar a celei cu un saltar 70 cor.

Manipularea acestor mașini e simplă, susținerea lor ieftină așa, încât întrec pe toate celelalte mașini patentate și scumpe. Sunt izvoare adevărate de venit. Să vedem numai.

Dimineața în care zi voim a începe clocirea, umplem rezervoarul de zinc cu apă caldă cam de 50—52 C., pe care o măsurăm cu o oală de tinichea de 15—20 litre, pentru a ști perfect de bine cantitatea apei. Temperatura în camera saltarelor va fi 39—40 C.; când apoi se pun și ouăle în saltare, după care procedură

închidem fereștile, iar peste noapte și ușile din afară.

În a doua zi dimineața deschidem ușile din afară și prin fereștile de sticlă ne uităm la termometru. A cărui grad acum arată numai 36—37° C. Deșertăm prin gaura din jos $\frac{1}{6}$ parte din apa cea caldă din rezervoar, care punând-o la foc în oala de tinichea peste 5—10 minute va fierbe, și iarăși o vărsăm către cea rămasă în rezervoar, prin ce am ajuns de nou la temperatura dorită. Această procedură o repetăm în toate zilele odată. La trei zile după punerea ouălelor în saltare se începe și întorcerea acelor. Cu ajutorul pânzei din jos în toată ziua se întorc odată. Astfel manipulăm mașinile în toate zilele regulat până la prima ciocnire, când apoi a încetat, atât fierberea apei, cât și întorcerea ouălelor. La manipularea unei, ba chiar și a două mașini apa o fierbem deodată cu prânzul, prin ce ne lipsim de cheltuială. În ziua ciocnirii nu mai avem a face nimic. Ușile din afară le lăsăm ziua noaptea deschise, pentruca puișorii scoși și svântați să se tragă către fereașta luminoasă, de unde apoi pe din jos îi adunăm în poală ori cutie (pregătită pentru acest scop.)

Ce bucurie nespusă avem mai vârtos dimineața, când la fereașta ne așteaptă câte 60—80 de pui scoși pe noapte.

Eu am ajuns la acel succes, că din 150 de ouă mi-s-au scos 135 de pui, iar din cele 15 ouă 10 au fost neferucite. Tot cu aceste mașini și cu asemenea succese se pot scoate și pui de rață ori de găscă.

Cu toată încrederea recomand deci tuturor și mai alés dlor colegi învățători aceste mașini, dacă doresc a le face cunoscute și poporului nostru.

Va fi destul dacă mai mulți însoțiți laolaltă vor comanda câte o mașină de model, după măsura căreia apoi se vor putea construi oricât de multe chiar și de către maeștri dela sate. Pentru încurajarea deocamdată a speselor mai mari, până la convingere va fi destul, dacă se vor comanda mașini cu câte un saltar (pentru 150 de ouă). Pregătirea fiecăreia costă 70 cor.

Mașinile vor fi trimise deplin aranjate și provăzute cu toate cele de lipsă, precum și cu descrierea tipărită a manipulării lor și a unei creșteri naturale foarte practice a puilor, cu rambursă până la ultima stație a căii ferate, ceea ce este a se comunica la fiecare comandă.

Toți aceia, cari doresc să ajungă în posesiunea acestor mașini și pe iarnă, când e mai rentabilă clocirea, să fie deplin aranjați să-și trimită comenzile până în 15 Oct. st. n., ca mașinile să se poată trimite la toți până în 30 Noemvrie. Pentru creșterea puilor orfani se folosesc coponi.

Coponul e mama viețuitoare a puișorilor orfani. Despre instruirea practică a coponilor fără a-i îmbătă (ceea ce e o procedură greșită și periculoasă) am fost scris un articol, care a fost tradus și publicat și în foaia avicultură „Szarnyasa-ink” (nr. 7 a. c.) la sfârșitul căruia adaugă: „Acesta e fundamentul pe care de mult ar fi trebuit să zidim”. Acest articol încă e alăturat acestor mașini, rezolvându-se astfel și întrebarea cea mai grea a creșterii puilor. Coponul ca mamă e cel mai cercat și prețuit în timpul de azi, i-se dau în grije și puii scoși prin cloște, în care caz cloșca eliberată va ouă mai iute.

Deci creșteți coponi cât de mulți, încă și aceia cari din anumite cauze nu vă puteți angaja la aceste mașini. Cereți și vă vou publică atunci pe această cale instruirea și folosul cel mare al coponului pentru a dovedi, că nu ideea de a câștiga altora reclam m'a condus la această publicare, ci iubirea sinceră față de acel neam, pe care cu toții îl auzim gemând sub povara grea a groazniciei sărăcii.

Sajtény, comit. Csanád.

Alexandru Chira
inv. român.

NOUȚĂȚI.

Conzistorul metropolitan s'a întrunit la 2 Septemvrie n. a. c. în sesiune ordinară sub prezidiul Ex. Sale Domnului arhiepiscop și metropolit *Ioan Meșianu*, participând episcopii sufragani P. S. S. *Lor Nicolae Popea* și *Ioan Pap*, asesorii din cler: *Dr. Ilarion Pușcariu*, *Filaret Musta*, *Augustin Hamsea*, *Vasilie Mangra*, *Dr. Eusebiu Roșca*, *Nicolae Ivan*, *Ioan Papiu*, *Mihai Popovici*, *Ioan Droc* și *Dr. George Popovici*; iar dintre mireni: *Ilustritatea Sa Domnul Dr. Iosif Gal*, *Parteniu Cosma*, *Ioan Lenger* și *Nicolae Zigre*. Ședințele se vor termina astăzi după amiază.

Adunarea dela Brașov. Suntem informați, că adunarea generală de ăstan a „Asociațiunei”, convocată la Brașov, va fi deschisă și condusă de dl viceprezident *Andrei Bărsean*, după ce domnul președinte *Șulufu* aflându-se în reconvalescență, nu poate se iee parte la ea.

Hymen. În 1 Septemvrie a. c. nou s'au cununat în Bușteni, România. *Ionel Comșa* mare comerciant în Săliște și *Silvia Todea* din Reghin. Nași au fost dl *Dr. Iancu Meșianu* și doamna din Zărnești. Actul cununiei l-a săvârșit în biserica Domnească Prea Cuvioșia Sa Arhimandritul Buștenilor *Dionisie*, pe lângă asistența a doi călugări, iar răspunsurile bisericești le-a dat corul bisericeii. Serbarea s'a prezentat într-o frumusețe și eleganță, cum numai prin România se poate vedea.

— *Aurelia Bădilă* și *Sebastian Ciapa*, anunță cununia lor, ce se va celebra Duminecă în 9 Septemvrie a. c. st. n. la 4 oare d. a. în biserica gr. or. din Ampoita. — Domnișoara *Mărioara Ganea* din Feribáz și domnul *Demet. Duca*, notar în Bendorf, fidanțați.

— *Floare Popescu* și *Dumitru Răchită*, învățător fac cunoscută serbarea cununiei lor ce se va celebra Duminecă în 16 Septemvrie n. a. c. la 3 oare p. m. în biserica română din Boarta.

— Fidanțați *Pompilia Domșa* și *Dr. Ioan Mora*. Oraștie, 30 August 1906.

Dela comitat. Luni în 10 Septembrie, la orele 3 d. a. ține comisiunea administrativă a comitatului Sibiu și subcomisiunile ei ședință lunară în sala mică a casei comitatene.

Al 92-lea. Casariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” a solicitat ajutorul statutar după membrul *Eva Popea*.

Acesta este al 92-lea caz de moarte dela înființarea Reuniunii; (În cursul anului 1906 au reposat până în prezent 14 membri.)

Mandatul dela Dobra. Sâmbătă s'a pertratat la Curie în Pesta protestul înaintat de partida candidaturii naționale *Dr. Rozvány* în potriua alegerii de deputat dela Dobra. Curia a respins protestul, pe baza unor greșeli de formă. Protestul va fi înaintat de nou.

Înaintare. Dl *Dr. Eugen Curta* a fost înaintat cu 1 Septemvrie a. c. la rangul de doctor superior (Oberarzt) și comandat ca medic la arsenalul din Viena.

Alegere. Duminecă, în 13 August v. a. fost ales învățător definitiv la școala confesională gr. or. din Bendorf dl învățător *G. Stelea*.

Făgărășenii la expoziție. Nise scriu următoarele: Cu plăcere am cetit în această foaie, că și cei din comitatul Făgărășului vor cerceta în număr mai mare expoziția din București, și că vor participa și țărani și țărance în caracteristicele lor porturi naționale. Le servește spre mare onoare aceasta Oltenilor, căci pe lângă folosul economic și cultural, ce-l trag din cercetarea expoziției, excursioniștii din comitatul Făgărășului pot forma singuri în marea Expoziție prin porturile lor păstrate în vechiul caracter național o prea interesantă și prețioasă mică Expoziție. Țăranii și țărancele din comunele Porumbacul inferior, Feldioară, Rucăr, Voila, Făgărăș, Galați, Șona, Perșani, Crihalma, Șinca veche Tohanul vechiu, Bran și din alte comune, cu porturile variate naționale de sigur vor atrage asupra lor în măsură nespuse de mare atențiunea și admirația tuturor privitorilor. Dnii preoți, notari și învățători din numitele comune, din datorința lor morală și spre marea lor laudă, să facă ca sub conducerea lor să viziteze din fie care comună cel puțin câte 4 părechi de țărani și țărance (în opinci și cisme) îmbrăcați

în costume naționale, prin ce Dnii preoți, notari etc. și-ar câștigă pentru Expoziție un merit neperitor, căci porturile naționale din numitele comune sunt unicele în felul lor, vrednice de toată atențiunea și admirația. De alt fel sud, că inteligenții din toate părțile comitatului vor participa în număr mare și că lucră cu viu interes, ca din comunele lor să participe și cât mai corect îmbrăcați și aduștați. Călătoria dela Brașov la București și înapoi pe căile ferată cl. III-a costă cam 9 coroane, cl. II-a costă 14. coroane, dară pe căile ferate române de sigur se va da o înlesnire și mai mare. De evartire și vipt cu preț moderat ca pentru toți excursioniștii se va îngriji și pentru Olteni, cari ar fi bine să plece din Brașov cu trenul dela 3 ore dimineața așa ca să sosească în București pe la amiază.

Un oltean

Povestea neamului, o interesantă compoziție de tablouri vii se predă de prezent la expoziția din București. E lucrată în 16 tablouri. Aceste tablouri sunt: 1. Intrarea lui Traian în Dacia. — 2. Așezarea coloniilor romane în Dacia. Înfrățirea între Daci și Romani. — 3. Năvălirea barbarilor. Așezarea Slavilor. — 4. Voivodatele Române. Invaziunea Tătarilor. — 5. Propășirea temeinică a Voivodatelor. — 6. Descălecarea Moldovei. Dragoș Vodă și Zimbru. — 7. Turcii în Europa. Mircea și Frederick 8. Vlad Tepeș, Ștefan-cel-Mare, Albert al Poloniei și Mateiu Corvin. — 9. Mihail Viteazul. Cele 3 coroane — 10. Mateiu Basarab și Vasile Lupu. Pravila și Școala. — 11. Tudor Vladimirescu. — 12. Unirea Principatelor. — 13. Carol I., întemeietorul dinastiei. — 14. Războiul pentru independență. — 15. Coroana de oțel. Podul peste Dunăre. — 16. Patruzeii de ani de domnie.

La fondul de 20 fileri al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: *Dr. Dem. Borcea*, candidat de preot, Săliște 1 cor., *Ilie Hociotă*, catihet în Cluj, 60 bani, *Sorin P. Barciannu*, iurist (Budapesta), *George Tulbure*, diacon ceremonial, *Aurel Bratu*, prof., *Onisifor Ghibu*, stud. univers. (București), fie care câte 20 fileri, *Vic. Tordășianu*, asesor consist. 10 fileri, *Gligor Coman*, învățător penz. în Gurarului în memoria mamei sale *Dobra Gligor*, 4 cor.

Budapesta decade. Nu de mult a apărut o statistică oficială asupra capitalei Budapesta, care arată că populațiunea ei a scăzut în acești cinci ani din urmă. Pecând în 1891—96 a crescut de la 506 mii la 617 și în 1896—1901 la 733 mii locuitori, în 1901—1906 creșterea e abiala 791 mii. Va să zică creșterea e în cazul prim de 111 mii, în al doilea 116 mii, iar în cei cinci ani din urmă abia 58 mii. Ziarele ungurești se mângâie cu faptul că statistica e falsă, deoarece ce s'a făcut vara, când o parte mare din popor lipsește din capitală. Scăderea însă la sporul abia de jumătate e cam bătătoare la ochi, cu toate că s'a făcut vara.

Din „Neamul Românesc” În numărul din urmă „Neamul Românesc” scrie următoarele: „Dacă cetitorii noștri din *Arad* nu vor aia acest număr la librăria *Simtion* din localitate, să știe, că pricina nu este alta, decât că acest domn n'a plătit nici un ban pe nici unul din multele numere ce a primit dela apariția acestei reviste.”

Treceri religioase. În urma unui neaz dat 12 Aprilie 1905, prie care se decretează libertatea religioasă în Rusia clasa de mijloc a început să se fărâme, și să se rupă de biserica ortodoxă. În Petersburg au trecut la luteranism 20 mii, în Riga patru mii de persoane.

Volnicie. Primpretorele onorar *Iarınay* din Bogșa montană a pedepsit de curând pe membrii corului român din Vermeș pentru că s'au întrunit și au cântat cântece de cor fără să aibă statute aprobate. Au fost pedepsite 37 persoane cu 45 zile închisoare și 550 cor. amendă. Între aceștia e în locul prim protopopul *Nicolae Bolboca* și învăț. *Iosif Miclău* cu câte 5 zile și câte 100 cor.

Potcă interesantă. S'a întâmplat adevărat în Potsdam, că la câteva ceasuri după nașterea prințului nou al moștenitorului s'a pornit pe stradele orașului vânzarea de ilustrate cu „chipul cel mai nou” al noului născut. Ilustratele le puseseră în circulație doi fotografi. Fiecare făcea gură că chipul lui e cel veritabil. Moștenitorul a fost permis adevărat unui fotograf să ia în chip pe noul princip. Iar acum la vârstă de șase săptămâni a prințului fotografii au ajuns să se răfuiască la judecată.

Un nou Solomon. Într'un orașel din Sicilia s'a întâmplat că două femei ajunseseră la proces din cauza unui copil de zece ani de care fiecare zicea că e al ei. Judecătorul nu le-a putut împacă și-a adus aminte de judecata înțeleaptă a lui Solomon. A pus copilul pe o bancă și l'a legat, iar lor le-a declarat că îl taie în două și își ia fiecare o parte. A și început să spintece hainele copilului cu un cuțit mare. Femeile însă îndărjite au declarat că dacă îl taie, să și-l țină judecătorul. S'a înșelat acesta în credință, că i-se va întâmpla și lui ca lui Solomon. Vremile s'au schimbat și cu ele și curățenia sentimentelor.

Jubileul lui Apponyi. Sâmbătă își serbează ministrul Apponyi cu mare alai în orașul Lászberény jubileul de 25 ani de când este neîntrerupt deputat al orașului acestuia. Orașul va face un adevărat praznic din această zi.

Universitate pustiită. Universitatea holandeză din Groningen s'a aprins Joi seara și a ars cu totul. Au pierit în flăcări obiecte foarte prețioase, între cari o biblie veche cu notițe scrise de însuși Luther. Paguba e de un milion florini holandezi.

Soldați tâlhari. Doi honvezi au atacat zilele trecute în apropierea orașului Deva în largul câmpului pe învățătorul *Lucian Bociat* din Certești de sus, care se întorcea dela târg, și l-au bătut până ce au crezut că l'au omorât. Învățătorul a fost dus la spital rănit greu, iar tâlharii au fost prinși.

Dela școalele comerciale din Brașov

Aviz pentru anul viitor.

Anul școlar 1906/1907 se va începe la 1-a Septemvrie v. 1906. Înscrierile se fac de direcțiune în zilele de 1, 2 și 3 Septemvrie v. Examenale supletorii și de emendare se vor ține în 1 și 2 Septemvrie v. Ceice vor întârzia atât dela acest examen, cât și dela înscriere pot fi admiși numai dacă vor dovedi cu certificate derne de credință cauza întârzierii. Examenale de privațiști se vor ține în 7 Septemvrie v. Aceștia au însă a se însinua în persoană la direcțiune cel mult până în 1-a Septemvrie v. Privațiștii au a plăti la direcțiune taxele pe un an școlar cu 74 coroane și taxa de examen de 80 coroane deja la însinuare pentru examen.

În clasa primă pot fi primiți numai acei elevi, cari au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere din clasa IV gimnazială, reală sau civilă, dela o școală publică. La înscriere se cere atestat școlar și atestat de botez.

Taxa de primire e 8 coroane, didactru 60 coroane și alte taxe 6 coroane, și trebuie plătit la înscriere cel puțin jumătate, iar până în Februarie restul. Elevii, cari nu-și vor achita la timp taxele, vor fi opriți dela cercetarea cursurilor.

Elevii de confesiuni străine decât cea română greco-orientală și greco-catholică plătesc didactru dublu.

Fiecare elev va mai plăti pe seama fondului de penziune al profesorilor încă o taxă de 10 coroane, iar pentru excursiuni școlare suma de 6 coroane.

Fiecare elev e dator a avea la începutul anului școlar toate cărțile și recvizitele necesare nouă și în bună stare, deoarece legile școlare opresc traficul de cărți și recvizite și folosirea de cărți vechi și necorăspunzătoare. Cărțile vor purta viza institutului alături cu numele elevului.

Chipul și uniforma proprie a școlai comerciale se recomandă a se procura deja în prima lună de școală și se impune în mod obligator tuturor elevilor din școala comercială. Forma și culoarea se pot afla dela direcțiune. Pentru orice informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlarilor să se adreseze la direcțiune.

Cărți și reviste.

Ion Bărseanu: *Primele cânturi*, un dragălaș volum de poezii, apărut în tipografia „Luceafărul” din Budapesta. Poeziile nu se ridică la o originalitate deosebită, cum o prezintă aceasta lucrările în proză ale acestui autor, au însă unele accente nouă și o limbă frumoasă, care te îndeamnă să le cetești cu plăcere.

Nazarenismul, de *Dr. V. Dimitrie-vici*, tradus de *Iosif Balan*, profesor. Reproducere din „Foaia Diecezană”. Costă 2 coroane.

Posta redacției.

Dlui P. S. Batiz. Ziariul despre care faci întrebare iese foarte neregulat. Nu ți-l putem recomanda.

Nr. 166—1906 of. ppresb.

[224] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa III, Poiana-Porcului, pe baza ordinului preaveneratului Conzistor Arhidiecezan din 7 Februarie a. c. Nr. 1196 Bis. prin aceasta se descrie concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh, sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne rugărilor, instruite conform legilor în vigoare, la subscrisul oficiu protopresbiteratului în termenul deschis, și a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare — în decursul termenului concursual — în parohia la biserică, pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Lăpușul-unguresc, la 14 August 1906. Oficiul protopresbiteratului gr. or. al trac-tului Cetatea-de-peatră.

Vasile Duma
adm. ppresb.

Nr. 472—1906.

[225] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător din comuna Ocoluș-mic, protopresbiteratul Lupșa, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar anual de 600 coroane, solvabil dela popor cu 300 cor. și ajutor dela stat pus în perspectivă a se vota 300 cor., cuartir liber în edificiul școlii, lemne de foc și folosința grădinei școlare.

Cuincuenalele se socotesc conform deciziunii comitetului parohial din ședința dela 10 Iulie a. c.

Învățătorul ales se îndatorează a instrui elevii în cântările bisericesti și a cânta cu ei la strană în Dumineci și sârbători. Dacă însă va putea înființa cor bisericesc, pentru acesta primește deosebită remunerație ce o va statui comitetul.

Petițiunile, înzestrate cu documentele prescise în §-ul 60 din Regul. școlar, sunt a se adresa subscrisului oficiu protopresbiteratului în termenul deschis, având concurenții a se prezenta înainte de alegere și în biserică, spre a cânta și a face cunoștință și cu poporul. În conțelegere cu comitetul parohial. Ofenbaia, 18 August 1905.

Oficiul protopresbiteratului gr. or. al trac-tului Lupșa.

Vasile Gan
protopresbiter.

Nr. 453—1906

[219] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan pe lângă neputinciosul paroh Mihail Cădea din parohia a treia din Avrig, protopresbiteratul gr. or. Avrig pe baza rezoluțiunii Preaveneratului Conzistor arhidiecezan din 9 Novembre 1905, Nr. 10,316 B., prin aceasta se descrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sunt jumătate din toate venitele parohiale fasonate în coala B, pentru între-girea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de capelan să și subștearnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteratului gr. or. al Avrigului (posta Avrig, Felek, Szebenvármegye) până la termenul susindicat având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică pentru a cânta eventual a celebra și cuvânta.

Avrig, 13 August 1906.

Oficiul protopresbiteratului gr. or. al Avrigului.

Ioan Cădea
protopresbiter.

[221] 2—3

Edict de vânzare.

Se aduce la cunoștința On. pu-blic, că o parte a pădurei foștilor coloni din Streva-Cârțșora, comitatul Făgărașului în extindere de 181.3 jug. cat. — care teritor cu concesiunea Inaltului ministru de agricultură Nr. 10563—I—4 din 1900 este destinat spre pășunat în urma răririi, lemnele de fag folosibile spre foc, se vor da în licitațiune publică în 23 Septembrie 1906 st. n. în cancelaria comunală din Streza-Cârțșora.

Licitarea va fi cu graiu viu și pe lângă oferte în scris.

Ofertele alcătuite după formă se primesc până la începerea licitațiunii, fiind scrise pe o coală de hârtie întreagă, provăzute cu timbru de 1 cor., iar suma plus oferată să fie scrisă atât cu cifre, cât și cu litere marcante, provăzute fiind cu clauzula că licitantul cunoaște bine

condițiunile de licitare și că se su-pune într-o toate lor.

Oferte după începerea licitațiunii nu se vor primi.

Ofertele au să conțină ca vadiu suma mai jos statorită, în bani gata sau în hârtii de valoare.

Lemnele puse spre vânzare sunt prețuite în 5928 m.³.

Prețul strigării este de 11,856 coroane, sub care preț, lemnele nu se vor vinde la nici un cas.

Licitanții au să depună 10% dela prețul strigării — sau 1185 cor. 60 fil. — vadiu, la mâna preziden-tului compozitorului.

Condițiunile de licitare, de preț și de contract se pot vedea din par-tea doritorilor de a licita:

1. În cancelaria comunală din Streza-Cârțșora;

2. în cancelaria oficiului preto-rial din Arpașul-inferior și

3. în cancelaria oficiului silvanal al cercului Arpașul-inferior în Fă-găraș, în orele oficioase.

Streza-Cârțșora. în 28 August 1906.

Trandafir Dragomir

paroh gr. or. ca prezident al foștilor coloni din Streza-Cârțșora.

Ilie Jiurca

notar al foștilor co-loni din Streza-Cârțșora.

STUPI

de vânzare se află în RUSCIORI la familia notarului. — Duminecă în 9 Septembrie st. n. la orele 2 p. m. se vor licita. [223] 1—2

Haine pentru domni Haine pentru băeți ♦ Costume pentru copii

să cumpere fiecare în propriul interes dela mine. Prăvălia mea cea nouă de haine din Piața-mică Nr. 2 mi-am asor-tat-o de nou cu cele mai ele-gante haine de toamnă și de iarnă, în calitatea cea mai bună, pe cari le vând cu pre- * * țuri uimitor de ieftine. * *

222 2—6

Cu toată stima:

EDUARD ELIAS

Nr. 2. Piața-mică Nr. 2.

Invățăcei

se primesc în jimbăria lui Stefan Moga, Sibiu, Bahn-Gasse Nr. 4. Băeți orfani se primesc cu toată între-ținerea și îmbrăcăminte.

200 1—3

In Septembrie a. c. începe un

♦ NOU CURS ♦

pentru desen de croială, pre-gătire de haine, cusătură de albituri, împletire cu fuscioare (= Klöppeln), brodate cu aur, cu alb și cu diferite colori, și pentru pregătirea de orice lu- = crări de mână moderne. =

Instrucțiunea se poate face în toate trei limbile țării. — Se primesc domnișoare și cu în-treagă întreținerea. — Primiri = se fac oricând la =

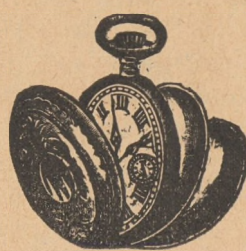
Maria Iurz

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 6, parter.

220 2—3

Important pentru fiecare!

Vânzare totală! Cu preț uimitor de efim, cu nu-mai 2.95 se poate comanda o ad-ministrabilă garnitură constând din următoarele patru prezente ju-vare:

Important pentru fiecare!

- 1 Orologiu de buzunar anker remont. (la dorință ar-gintit) cu capac frumos gravat, mers regulat, ga-ranție pe trei ani și cu cutie.
- 1 lanț panterat elegant, de goldin sau nichel, sistem parisian.
- 1 ac de cravată de goldin cu imitații de briliant.
- 1 păr. bumbi de manșete, marcă „garanță”.
- 1 garnitură bumbi de cămașă și guler de goldin, constând din 5 bucăți.
- 1 păr. cercei de argint veritabil, provăzute cu sigil oficios. (78) 15—15
- 1 inel de goldin cu peatră elegantă.
- 1 oglinduță de buzunar în cutie.

Aceste patru prezente obiecte de valoare și lux împreună cu orologiul se trimit pentru numai fl. 2.95 cu ramburs, ori după primirea banilor, de firma

BRÜDER HURVIZ

Exporthaus Krakau, Krakowska 26.

Ce nu convine se primește înapoi în timp de 8 zile și se retrimit banii, astfel că cumpărătorul e scutit de orice risic.

Cataloge bogat ilustrate cu tot felul de ju-vaerice gratis și franco.

Pentru domnii preoți!

Dela **Librăria arhidiecezană** se poate procura

CONDICĂ

bine compactată în piele și cu păreți tari,

în care (conform circulariului consis-torial numărul 2142 din 3 Martie 1903) sunt a se induce „momentele mai în-semnate ce obvin în comună în decursul anului și cari merită a fi însemnate pentru posteritate.”

Conține 200 fol.

Prețul 6.60 cor., + porto postal 80 fil.

Comunicarea trenurilor în Sibiu.

Itineraru de vară, dela 1 Mai până la 30 Septembrie 1906.

Plecarea dela gara din Sibiu.

La orele 4.6 dimineata spre Turnuroșu, Căneni, Pia-tra, Corabia, București.
La orele 4.20 dim. spre Făgăraș, Turnuroșu.
La orele 5.21 dim. tren mixt la Cisnădie.
La orele 7.05 dim. Tren mixt la Ocna (dela 15 Mai până la 15 Sept.)
La orele 7.31 dim. spre Copșa-mică, Brașov, Cluj, Arad, Budapesta.
La orele 7.57 dim. spre Săliște, Vinț, Arad, Budapesta.
La orele 12.58 d. a. la Copșa-mică (numai Marția și Vinerea).
La orele 1.09 d. a. spre Turnu-roșu, Căneni, Piatra, Corabia, București.
La orele 1.30 d. a. spre Făgăraș.
La orele 1.45 d. a. spre Cisnădie.
La orele 3 d. a. la Ocna (dela 15 Mai până la 15 Septembrie).
La orele 3.42 d. a. spre Săliște, Sebeș, Vinț, Deva.
La orele 4.45 d. a. spre Copșa-mică, Cluj, Budapesta.
La orele 6 d. a. Ocna (dela 15 Mai până la 15 Septembrie).
La orele 8.25 seara la Cisnădie.
La orele 11.20 noaptea spre Copșa-mică, Brașov, Cluj, Arad, Budapesta.
La ora 1.52 noaptea spre Săliște, Sebeș, Vinț, Alba-Iulia, Teiuș, Budapesta.

Sosire la gara din Sibiu.

La orele 3.58 dim. dela Copșa-mică, Brașov, Arad, Cluj, Budapesta.
La orele 6.55 dim. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș, Săliște.
La orele 7 dim. dela Cisnădie.
La orele 7.04 dim. dela Copșa-mică (numai Marția și Vinerea).
La orele 7.16 dim. dela Turnuroșu și Făgăraș.
La orele 8.16 dim. dela Ocna (din 15 Mai până la 15 Septembrie).
La orele 12.47 d. a. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș, Săliște.
La orele 12.57 d. a. dela Copșa-mică, Brașov, Cluj, Budapesta.
La orele 3.22 d. a. dela Cisnădie.
La orele 3.37 d. a. dela Turnuroșu, Căneni, Piatra, Corabia, București.
La orele 4.20 d. a. dela Ocna (din 15 Mai până la 15 Septembrie).
La orele 7.34 seara dela Ocna (din 15 Mai până la 15 Septembrie).
La orele 8.09 seara dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș, Săliște.
La orele 8.59 seara dela Făgăraș.
La orele 9.15 seara dela Copșa-mică, Brașov, Arad, Cluj, Budapesta.
La orele 10.09 noaptea dela Cisnădie.
La orele 10.27 noaptea dela Turnuroșu, Căneni, Piatra, Corabia, București.

Frumosul roman**DUȘMÂNIE**

de

Vasile E. Moldovan

costă 60 fileri.

Librăria arhidiecezană.

II III III III

Dela **LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ** din Sibiu, Nagyszeben se pot procura următoarele recuizite bisericesti:

CĂDELNIȚE de fer nichelate	12—
CĂDELNIȚE de argint de China	18—
CĂDELNIȚE de argint de China	24—
CĂDELNIȚE de argint de Alpaca	22—
CANDILE argintate, dela cor. 10.50 până la	200—
CANDILE din argint de China dela cor. 14 până la	400—
CĂLDĂRUȘE ptru apă sfințită din argint de China 19— ^{9 1/2} 12 15 cm.	24— 30—
CĂLDĂRUȘE ptru apă sfințită din argint de Alpaca 26— ^{9 1/2} 32— 38—	
CANDELABRE de sticlă cristalină:	
80 60 1772 pentru 6 lumini	28—
80 60 pentru 6 lumini	23.40—
80 45 1778 pentru 4 lumini	52—
80 45 1778 pentru 6 lumini	70—
90 55 1782 pentru 6 lumini	75.40—
90 55 1782 pentru 8 lumini	98.80—
120 80 1780 pentru 10 lumini	222.30—
1841 pentru 12 lumini	225—
200 120 1783 pentru 30 lumini	466—
CHIVOT de argint de China	118—
CHIVOT de argint de China	92—
CLOPOTEL pentru altar, argintat cor. 4—, 6— și	8—
CLOPOTEL pentru altar, din argint de China cor. 7— până	10—
CRUCI de lemn pictate simplu cor. 9.50, mai fine	12—
CRUCI din argint de China, cu Domnul Christos gravat	15.40—
CRUCI din argint de China aurite, cu Domnul Christos gravat	19.50—
CRUCI din argint de China, cu Domnul Christos, în email	28—
CRUCI din argint de China, cu Domnul Christos, în email	32—
SFESNICE din argint de China, 33 cm. înălțime	18.20—
SFESNICE din argint de China, 42 cm. înălțime	26—
SFESNICE din argint de China, 78 cm. înălțime	83.20—
SFESNICE din argint de China, 100 cm. înălțime	100—
RIPIDE din argint de China, prăgina de lemn cu 2 icoane în oleu	73—
POTIRE din argint de China cu disc, 26 1/2 cm. înălțime, discul și interiorul potirului aurit	27.50—
POTIRE din argint de China cu disc, 26 1/2 cm. înălțime, complet aurit	36—
POTIRE cu disc, vasul și discul din argint curat, iar pi-ciorul din argint de China	114—
POTIRE cu disc, complet din argint curat	188—
LINGURIȚE pentru cuminătură, din argint de China, aurite	4.40—
COPIE (cuțit) pentru agneți, din argint de China, aurit	7.20—
STEA pentru agneți, bronz, aurită	5.60—
STEA pentru agneți, din argint, aurită	12—